

2019-07-01
Dnr SI-2019:4213

Primus Utbildning, ideell förening

Org. nr 802491-0435

Beslut för förskoleklass, grundskola och fritidshem

efter riktad tillsyn av Primus Utbildnings verksamhet
vid Primus skolan i Göteborgs kommun

Beslut

Skolinspektionen återkallar med stöd av 26 kap. 13 § skollagen (2010:800) godkännandet av Primus Utbildning, ideell förening (tidigare Sahan Utbildning) (organisationsnummer 802491-0435), som huvudman för förskoleklass, grundskolans årskurser 1-6 samt fritidshem vid Primus skolan belägen i Göteborgs kommun (dnr 310-2015:6742). Genom återkallandet upphör Skolinspektionens godkännande för Primus utbildning att bedriva förskoleklass, grundskola årskurserna 1-6 och fritidshem att gälla.

Primus Utbildning har i enlighet med ovanstående inte rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Skolinspektionen förordnar med stöd av 26 kap. 16 § skollagen att återkallandet ska gälla omedelbart.

Skäl för beslut

Bakgrund och beskrivning av ärendet

Primus Utbildning med organisationsnumret 802491-0435 (då benämnt Sahan Utbildning) godkändes den 14 oktober 2015 som huvudman för förskoleklass, grundskola årskurserna 1-6 och fritidshem vid Primus skolan (tidigare Sahan skolan) i Göteborgs kommun.

Primus Utbildning genomgick så kallad etableringskontroll (dnr 441-2017:2568) under höstterminen 2018 efter att huvudmannen, i september 2018, meddelat Skolinspektionen att skolverksamheten var planerad att starta upp i januari 2019. I en etableringskontroll granskar Skolinspektionen bland annat att huvudmannen ordnat ändamålsenliga lokaler och har de materiella och personalmässiga förutsättningar som krävs för att bedriva skolverksamhet. I etableringskontrollen framkom bland annat att verksamheten skulle bedrivas i lokaler på Kummingatan i Gårdsten, med fastighetsbeteckning Gårdsten 53:4. Företrädare för huvudmannen uppgav under etableringskontrollen att det tidigare bedrivits utbildningsverksamhet i de aktuella lokalerna och att man avsåg att bygga om lokalerna i etapper, bland annat i syfte att förse skolan med specialsalar och idrottshall. Huvudmannens företrädare uppgav att bygglov hade sökts för de senare etapperna av ombyggnationen, men att något bygglov inte krävdes för den första etappen, då utbildningsverksamhet tidigare bedrivits i lokalerna och de åtgärder som skulle göras i detta skede inte var så omfattande. Någon uppgift om att startbesked saknades eller att det i övrigt förelåg hinder mot att bedriva skolverksamhet i lokalerna framkom inte, vare sig vid intervju med huvudmannen eller senare under handläggningen av ärendet. Efter att ha förelagt huvudmannen gällande en konstaterad brist i tillgången till lärarresurser, och begärt

komplettering bland annat gällande lokalerna – en komplettering som inkom den 17 och 20 december 2018 – fattade Skolinspektionen beslut den 21 december 2018 med innebörden att Primus Utbildning med organisationsnumret 802491-0435 ansågs ha förutsättningar att starta utbildning i enlighet med författningarna. Bedömningen gjordes utifrån huvudmannens skriftliga redovisning, dokumentation samt de uppgifter som framkommit vid intervjuer med företrädare för huvudmannen.

I mars 2019 blev Skolinspektionen kontaktad av Stadsbyggnadskontoret i Göteborgs kommun som delgav Skolinspektionen två dokument. Det ena dokumentet var ett granskningsyttrande daterat den 18 december 2018 (Stadsbyggnadskontorets diarienummer BN 2018-010099). I granskningsyttrandet angavs att den bygglovsansökan som huvudmannen för Primus skolan skickat in till Stadsbyggnadskontoret hösten 2018, och som avsåg fastigheten Gårdsten 53:4, inte skulle bli beviljad. I granskningsyttrandet angavs att skälet till att bygglov/startbesked inte skulle kunna beviljas var att det på fastigheten - på grund av gällande detaljplan - bara får bedrivas industriverksamhet. Det andra dokumentet som Stadsbyggnadskontoret delgav Skolinspektionen var ett beslut daterat den 5 februari 2019. I beslutet avskriver byggnadsnämnden bygglovsärendet eftersom bygglov inte kan beviljas. Av dessa handlingar framgick således att det saknades startbesked/bygglov för verksamhet i de aktuella lokalerna, och att det på grund av detaljplanen inte var tillåtet att bedriva skolverksamhet i lokalerna på Kummingatan 9.

Utifrån uppgifterna från Stadsbyggnadskontoret om att skolverksamheten vid Primus skolan bedrevs i lokaler som inte är godkända för ändamålet öppnade Skolinspektionen den 12 mars 2019 en riktad tillsyn av Primus Utbildning och Primus skolan. Skolinspektionen har den 8 april 2019 inhämtat ett skriftligt yttrande från huvudmannen med anledning av uppgifterna från Stadsbyggnadskontoret om att lokalerna där skolverksamhet bedrivs inte är godkända för sådan verksamhet och att erforderligt bygglov saknas. I yttrandet och efterfrågad komplettering som inkom till Skolinspektionen den 24 april och den 2 maj uppgav huvudmannen bland annat följande. Huvudmannen har lämnat in en ansökan om tillfälligt bygglov och väntar på svar från kommunen inom fyra veckor. Huvudmannen samarbetar med hyresvärden i frågan om en planändring för området där lokalen ligger. Huvudmannen letar även aktivt efter andra lokaler genom kontakt med mäklare och även privata aktörer, men har inget konkret i dagsläget. Huvudmannen uppgav också att det för närvarande bedrivs skolverksamhet i de aktuella lokalerna för totalt 144 elever.

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 9 maj 2019 (dnr 2019:4213) att huvudmannens verksamhet vid Primus skolan bedrivs i lokaler som inte är godkända för skolverksamhet då huvudmannen Primus Utbildning sökt, men inte beviljats bygglov att använda lokalerna på Kummingatan 4 (i fastigheten Gårdsten 53:4) för skolverksamhet, och att lokalerna sedan tidigare endast är godkända för industriverksamhet. Skolinspektionen förelade med stöd av 26 kap. 10 § skollagen Primus Utbildning att senast den 18 juni 2019 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalad brist. Skolinspektionen påpekade i beslutet att, om huvudmannen efter den 18 juni 2019

inte kan uppvisa att förutsättningar finns för att bedriva den verksamhet som man erhållit tillstånd för, kan Skolinspektionen komma att återkalla huvudmannens tillstånd att bedriva utbildning vid Primus skolan.

Huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder och kompletterande utredning

I den redovisning av vidtagna åtgärder som inkom till Skolinspektionen den 18 juni uppger Primus Utbildning följande. Primus Utbildning har arbetat intensivt under våren avseende lokalfrågan, dels vad avser bygglov för befintliga lokaler och dels, för det fall de skulle bli nödvändigt att flytta, med att söka efter nya lämpliga lokaler. I skrivande stund pågår långt gångna förhandlingar med hyresvärd angående en specifik lokal. Eftersom alla detaljer inte är klara har dock inget hyresavtal undertecknats ännu. Primus Utbildning beräknar att avtalet blir klart om högst fyra veckor och då återkommer Primus Utbildning med både bygglov och avtalet.

Skolinspektionen har, med anledning av vad som angetts i redovisningen, begärt kompletterande uppgifter bland annat i form av kontaktuppgifter till hyresvärderna med vilken förhandlingar förs. Primus Utbildning har i samband med att dessa uppgifter lämnats in, även uppgett att man, som ett alternativ till hyreslokalerna, inlett förhandlingar med ett företag om att hyra moduler som ska fungera som klassrum och som ska placeras på mark tillhörande en annan skola (modulerna skulle enligt Primus Utbildning komma att hyras i andrahand av Primus Utbildning). Enligt Primus Utbildning finns inget beviljat bygglov för denna åtgärd.

I e-postmeddelande till Skolinspektionen den 19 juni 2019 uppger skolans rektor att skolan har flyttat ut från de befintliga/tidigare lokalerna och avslutat verksamheten där.

Skolinspektionen har den 24 juni 2019 via telefon varit i kontakt med den hyresvärd som Primus Utbildning angett att man för långtgående förhandlingar med kring en specifik lokal. Kontaktpersonen hos hyresvärderna uppger att han endast haft inledande kontakt med rektorn för Primus skolan och att de inte har inlett någon förhandling om lokalen i fråga. Den kontakt han haft med rektorn har handlat om att informera om lokalen och att boka in en första visning för Primus Utbildning. Han uppger att det är en lång process kvar innan hyresvärderna och Primus Utbildning skulle komma överens om ett hyresavtal. Som ny hyresgäst skulle Primus Utbildning även vara tvungna att ansöka om bygglov hos Stadsbyggnadskontoret för att få använda lokalen för skolverksamhet för yngre barn. Lokalen saknar skolgård och är belägen intill en motorväg. Lokalen fungerar idag som kontorsfastighet och det kör biltrafik in och ut på området för att lämna leveranser till företaget i fastigheten.

Skolinspektionen har den 25 juni 2019 via telefon varit i kontakt med det företag som Primus Utbildning angett att man avser att hyra moduler av. Kontaktpersonen hos företaget uppger att hon endast haft en inledande kontakt med rektorn i förra veckan och att hon ska skicka ett offertförslag till rektorn de närmaste dagarna. Företaget har det antalet moduler leveransklara som rektorn efterfrågat, men innan företaget kan

leverera modulerna till den tilltänkta platsen måste rektorn söka bygglov hos Stadsbyggnadskontoret och få bygglovet beviljat. Handläggningstiden för bygglov hos Stadsbyggnadskontoret är ca 10 veckor och efter att bygglovet beviljats kvarstår en tid om fyra veckor innan bygglovet vunnit laga kraft. Under denna tid kan bygglovet överklagas och under den tid påbörjas ingen installation av modulerna. Företaget ingår inget avtal med sin hyresgäst förrän efter att bygglov har beviljats. Företaget uppskattar att modulerna skulle kunna vara på plats och tas i bruk omkring den 1 oktober under förutsättning att bygglov har beviljats och att markbädden är förberedd för eventuella förändringar i mark som behöver göras på grund av nytt bygglov.

Skolinspektionen har den 18 juni 2019 via e-post varit i kontakt med det Stadsbyggnadskontoret i Göteborgs kommun. Bygglovshandläggare på Stadsbyggnadskontoret uppger att de två tidigare bygglovsansökningar som Primus Utbildning inkommit med avseende fastigheterna (Gårdsten 53:4 och Bergsjön 58:1) har avslagits den 7 juni 2019. Någon ytterligare bygglovsansökan från Primus Utbildning har inte inkommit till Stadsbyggnadskontoret den 18 juni 2019. Bygglovshandläggaren uppger vidare att enligt lag har Stadsbyggnadskontoret 10 veckor på sig från det att ärendet är komplett tills att beslut ska meddelas.

Författningsstöd

Enligt 2 kap. 35 § skollagen ska det för utbildningen finnas de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

I förarbetena till bestämmelsen anges att det bland annat innebär att det för utbildningen ska finnas ändamålsenliga lokaler och den utrustning som behövs utifrån elevers varierande behov avseende kommunikation, information och informationsteknik så att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas (prop. 2009/10:165, s. 283).

Skolinspektionens bedömning

Av den redovisning och tillhörande kompletteringar som Primus Utbildning inkommit med bedömer Skolinspektionen att den brist som konstaterats i Skolinspektionens beslut den 9 maj 2019 inte har avhjälppts. Primus Utbildning kan fortfarande inte uppvisa att man har tillgång till lokaler som är godkända för skolverksamhet när höstterminen börjar läsåret 2019/20. De långtgående förhandlingar med hyresvärd om en ny lokal som Primus Utbildning hänvisat till har visat sig vara i ett inledande skede och även om dessa förhandlingar skulle resultera i att Primus Utbildning och hyresvärderna kommer överens och undertecknar ett hyreskontrakt, så krävs bygglov för att få använda lokalen för skolverksamhet för yngre barn. En sådan bygglovsansökan skulle inte hinna behandlas innan höstterminens start. Även när det gäller de moduler som Primus Utbildning hänvisat till som ett alternativ till ny hyreslokal, så framgår att dessa moduler troligen skulle kunna vara på plats och tas i bruk först omkring den 1 oktober, och då under förutsättning att bygglov har beviljats och att markbädden är

förberedd för eventuella förändringar i mark som behöver göras. Några ytterligare alternativ till lokaler har inte presenterats av Primus Utbildning.

Skolinspektionen konstaterar således att huvudmannen inte har de lokaler som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Skolinspektionens utredning visar samtidigt att huvudmannen flyttat från de befintliga lokalerna och att huvudmannen inte heller fått tag på några nya ändamålsenliga lokaler där verksamhet kan bedrivas. Skolinspektionen ser allvarligt på att huvudmannen inte har säkerställt att det finns lokaler som är ändamålsenliga för utbildningen. Detta innebär att Primus skolans elever inte kommer att ha en skola och fritidshem att gå till då höstterminen 2019 startar. Utan ändamålsenliga lokaler att bedriva utbildning i för förskoleklass, grundskola och fritidshem saknar huvudmannen möjlighet att ge eleverna en utbildning i enlighet med skolförfattningarnas krav. En grundläggande förutsättning för att utbildning ska kunna bedrivas är att det finns ändamålsenliga lokaler att bedriva utbildningen i.

Motivering till återkallelse som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § första stycket skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, ifråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag.

Av 26 kap. 13 § första stycket skollagen framgår att Skolinspektionen får återkalla ett godkännande eller ett beslut om rätt till bidrag som myndigheten har meddelat om ett föreläggande enligt 26 kap. 10 § skollagen inte har följts och missförhållandet är allvarligt.

Den brist som förelåg i verksamheten i samband med Skolinspektionens beslut om föreläggande den 9 maj 2019 kvarstår i sin helhet. Bristen innebär att utbildningen vid Primus skolan fortfarande inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Skolinspektionens föreläggande har därmed inte följts. Huvudmannen saknar för närvarande helt lokaler att bedriva skol- och fritidsverksamhet i och kommer inte att ha tillgång till sådana lokaler när höstterminen inleds, eller under överskådlig tid därefter.

Den brist som fortfarande föreligger är mycket allvarlig och innebär sammantaget att utbildningen vid Primus skolan i grundläggande delar inte lever upp till de krav som ställs i skollagen och i andra författningar för skolväsendet. Bristen på lokal är allvarlig eftersom tillgång till lokaler är en grundläggande förutsättning för att kunna bedriva utbildning. Huvudmannen för Primus skolan har inte kunnat uppvisa att Primus skolan har någon lokal att bedriva skola i när läsåret 2019/20 startar. Skolinspektionen bedömer även att huvudmannen saknar förutsättningar att komma tillrätta med påtalad brist innan starten av läsåret 2019/20 vilket innebär att eleverna måste hitta en

ny skolplacering under sommarlovet. Då huvudmannen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen som konstaterats i beslutet den 9 maj 2019 utan bristen kvarstår och bristen till sin art är allvarlig föreligger sådana omständigheterna i ärendet att Skolinspektionen bedömer att det är motiverat att återkalla huvudmannens tillstånd att bedriva skolverksamhet.

X Tommy Lagergren

Biträdande generaldirektör
Signerat av: Tommy Lagergren

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Claes Börjesson (föredragande), avdelningsjurist Johan Kylenfelt och jurist Cindra Klingspor Lindblom medverkat.

Bilagor

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om återkallelse får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.